

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi
na terenie Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego
„ZGPD-7” za 2016 rok**

Kwiecień 2017

1. Cel przygotowania analizy

Analizę stanu gospodarki odpadami na terenie Związku Gmina Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7” sporządza się w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych związku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Wymóg sporządzenia analizy wynika art. 3 ust 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.) – zwanej dalej Ustawą oraz § 6 ust. 1 pkt 12 statutu Związku. Analizę sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, przygotowanego na podstawie art. 9q Ustawy oraz innych danych wpływających na koszt systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

3. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego

1) W 2016 r. w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, odpady odbierane były z nieruchomości zamieszkałych, przez podmioty wybrane w postępowaniach przetargowych (2014 r.) na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu:

- Gmina Miejska Dzierżonów – konsorcjum: Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., ul. Bielawska 15B, 58-200 Dzierżonów oraz ECO Ekologiczne Centrum Odzysku Sp. z o.o. (dawniej ZUK Pieszycy), ul. Bielawska 6, 58-250 Pieszycy;
- Gmina Dzierżonów - Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., ul. Bielawska 15B, 58-200 Dzierżonów oraz podwykonawcę Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Dzierżoniowska 31, 58-260 Bielawa;
- Miasto i Gmina Niemcza - ECO Ekologiczne Centrum Odzysku Sp. z o.o. (dawniej ZUK Pieszycy), ul. Bielawska 6, 58-250 Pieszycy.

Umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów zostały zawarte na okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2018 r.

2) Odpady komunalne odbierane są w postaci **zmieszanej i selektywnej**.

Zmieszane odpady komunalne z terenu gmin członkowskich odbierane są z częstotliwością:

- Gmina Dzierżonów, Miasto i Gmina Niemcza, Miasto Dzierżonów (tereny o zabudowie jednorodzinnej, szeregowej) - **raz na tydzień**.
- Miasto Dzierżonów (obszar centrum i osiedli o zabudowie wielorodzinnej) - **do trzech razy w tygodniu**.

Zbiórka selektywna odbywa się w systemie indywidualnym i zbiorowym:

- a) **System indywidualny (workowy)**, obejmuje zabudowę jednorodzinną. Odbiór posegregowanych odpadów odbywa się raz w miesiącu, w workach z podziałem na:
  - szkło bezbarwne – worek z oznaczeniem szkło bezbarwne,
  - szkło kolorowe – worek z oznaczeniem szkło kolorowe,
  - papier, opakowania wielomateriałowe – worek z oznaczeniem makulatura,
  - tworzywa sztuczne – worek z oznaczeniem plastik.
- b) **System zbiorowy**, obejmuje zabudowę wielorodzinną. Zbiórka segregowanych odpadów realizowana jest w oparciu o ogólnie dostępne zestawy czterech pojemników, do zbiórki: szkła białego i kolorowego, makulatury i tworzyw sztucznych. Odbiór odpadów odbywa się:
  - w Mieście Dzierżonów, papier i tworzywa sztuczne - nie rzadziej niż raz na tydzień, szkło - nie rzadziej niż raz na miesiąc, nie dopuszczając jednak do przepełnienia pojemników,
  - w Gminie Dzierżonów oraz Mieście i Gminie Niemcza - nie rzadziej niż raz na miesiąc, nie dopuszczając jednak do przepełnienia pojemników.

Odebrane zmieszane odpady komunalne przekazywane były w 2016 r., do instalacji do mechaniczno biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa, posiadającej status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) dla regionu

południowego, zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego.

Na terenie Związku Gmin ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, odpady zielone i biodegradowalne – kuchenne, metale, przeterminowane leki i chemikalia (farby, rozpuszczalniki), baterie i akumulatory, opony, odpady budowlane i rozbiórkowe.

Wyżej wymienione odpady są odbierane w Punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych – **PSZOK**, zlokalizowanych w:

- ul. Bielawska 15b, 58-200 Dzierżoniów – dla mieszkańców Miasta i Gminy Dzierżoniów;
- ul. Wrocławska 3a-3b, 58-230 Niemcza – dla mieszkańców Miasta i Gminy Niemcza.

Punkty są czynne w środy w godz. 11:00-19:00 oraz w soboty w godz. 8:00 – 16:00.

Ponadto na terenie gmin członkowskich Związku realizowana jest objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego, w Mieście Dzierżoniów – raz w roku, na terenie Gminy Dzierżoniów oraz Miasta i Gminy Niemcza – dwa razy w roku.

Baterie są zbierane także w szkołach oraz budynkach użyteczności publicznej.

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami, nieruchomości zamieszkałe są wyposażane w pojemniki do gromadzenia zmieszanych odpadów komunalnych oraz worki do selektywnego zbierania odpadów surowcowych.

4. Liczba mieszkańców

Tab. 1. Ilość osób objętych systemem na podstawie deklaracji złożonych przez właścicieli oraz zarządców nieruchomości na dzień 31.12.2016 r.

Gmina	Liczba mieszkańców wg. meldunków	Liczba mieszk. ogółem w systemie wg deklaracji
Miasto Dzierżoniów	32 337	26 537
Gmina Dzierżoniów	9 172	6 741
Miasto i Gmina Niemcza	5 643	4 106

Różnica w liczbie mieszkańców zameldowanych a wykazanych w deklaracjach wynika z faktu przebywania poza miejscem zameldowania w związku ze studiami lub aktywnością zawodową.

Tab. 2. Ilość osób wskazanych w deklaracjach o opłacie za odpady w odniesieniu do ilości zebranych zmieszanych odpadów komunalnych z nieruchomości w latach 2014 – 2016.

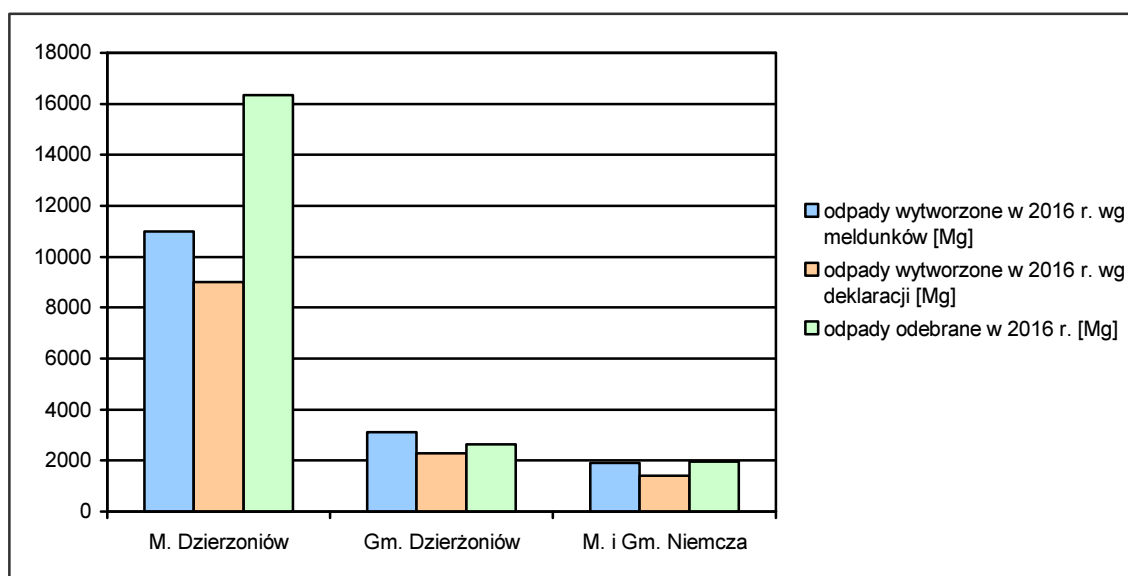
Rok	2014 r.				2015 r.				2016 r.			
Kwartał	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Ilość mieszkańców	38485	38500	38622	38443	38191	37872	37814	37697	37577	37492	37494	37384
Ilość odebranych odpadów zmieszanych. Nieruchomości zamieszkałe [Mg]	2723,2	2781,2	2861,8	2916,4	2766,4	2790,2	2825	3056,2	2941,1	2908,2	2992,9	3103,6
Ilość odebranych odpadów zmieszanych. Nieruchomości niezamieszkałe [Mg]	1340,3		1402,8		1290,4		1517,2		1484,3		1590,22	

5. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Związku Gmin

Odpady komunalne, zgodnie z ustawą o odpadach są odpadami powstającymi w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Zgodnie z aktualnymi danymi opublikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny szacuje się, że mieszkaniec Województwa Dolnośląskiego wytwarza rocznie ok. 340 kg odpadów komunalnych.

Na poniższym wykresie zestawiono ze sobą: szacunkowe ilości odpadów wytworzonych przez mieszkańców, wyliczone w oparciu o: dane GUS i meldunki (stan na 31.12.2016 r.), dane GUS i deklaracje oraz rzeczywistą ilość odebranych odpadów (odbiór zmieszanych i segregowanych odpadów przed posesji zamieszkałych i niezamieszkałych, PSZOK, zbiórki objazdowe).

Wykres 1. Szacunkowe ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w odniesieniu do rzeczywistej ilości odebranych odpadów.

Dla Gminy Dzierżoniów oraz Miasta i Gminy Niemcza szacunkowe ilości odpadów zbliżone są do ilości odebranych odpadów. W Mieście Dzierżoniów ilość odebranych odpadów jest większa od szacunków, prawdopodobnie, w związku ze zlokalizowaniem tu wielu obiektów użyteczności publicznej oraz zakładów zatrudniających mieszkańców m.in. sąsiednich gmin. Ponadto ilość wytworzonych odpadów na mieszkańca wg GUS jest uśredniona dla całego województwa, dlatego dla części gmin, ilość odebranych odpadów może różnić się od szacunkowej ilości wytworzonych odpadów. Ponadto znaczną część odpadów (20 %) odebranych w Mieście Dzierżoniów stanowią odpady z grupy 17 „Odpady z budowy, remontów...” mające charakter odpadów komunalnych. Na terenie Gminy Dzierżoniów oraz Miasta i Gminy Niemcza odebrane odpady budowlane stanowią zaledwie, odpowiednio 0,5 % i 5 % ogólnej masy odebranych odpadów.

Tab. 3. Odpady komunalne odebrane z terenu Związku Gmin w roku 2016.

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]		
		Miasto Dzierżoniów	Gmina Dzierżoniów	Miasto i Gmina Niemcza
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	11 039,62	2 331,7	1 649,0
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,96	4,2	1,4
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	318,34	-	-
20 03 02	Odpady z targowisk	97,5	-	-
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	105,9	48,5	13,1
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	206,5	24,91	25,6

15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	230,1	43,56	40,0
15 01 07	Opakowania ze szkła	251,5	97,68	50,4
16 01 03	Zużyte opony	1,0	3,36	-
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2 247,0	-	-
17 01 02	Gruz ceglany	8,5	-	2,9
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,2	-	-
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano-ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	168,96	-	5,8

Tab. 4. Odpady komunalne odebrane w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2016.

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]		
		Miasto Dzierżoniów	Gmina Dzierżoniów	Miasto i Gmina Niemcza
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	18,9	0,2	-
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	16,3	1,9	-
15 01 07	Opakowania ze szkła	25,9	1,2	-
16 01 03	Zużyte opony	12,5	1,1	-
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	814,4	16,0	-
17 01 02	Gruz ceglany	0,7	1,3	-
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	-	-	-
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano-ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	68,4	-	95,9
17 03 80	Odpadowa papa	11,2	-	-
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,285	-	-
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	7,8	0,3	1,9
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	275,7	30,9	37,5
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	419,6	22,7	35,3

Tab. 5. Ilości odpadów zebranych w ramach zbiórek objazdowych w 2015 i 2016 r.

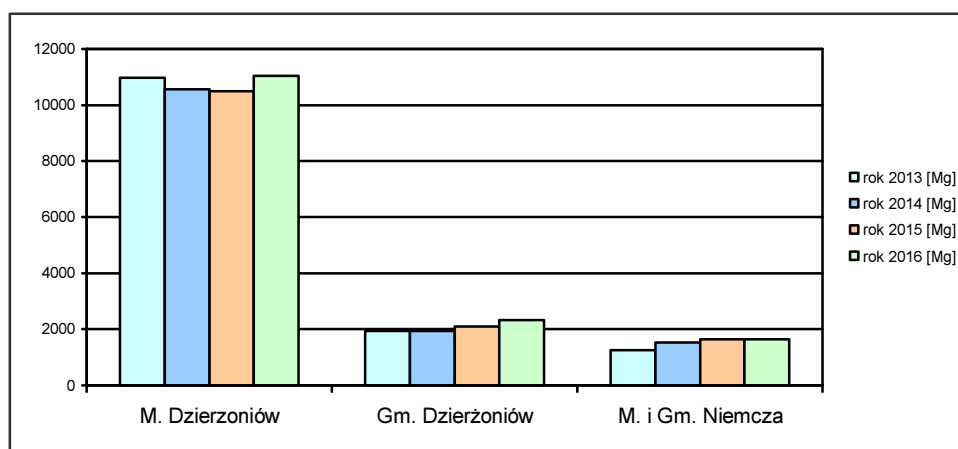
L.p.	Gmina	2015	2016
		Ilość zebranych odpadów [Mg]	Ilość zebranych odpadów [Mg]
1	Miejska Dzierżoniów	14,1	25,9
2	Dzierżoniów	43,5	56,5
3	Miasto i Gmina Niemcza	7,7	9,5

W 2016 r., nastąpił znaczny wzrost, o 54 % w stosunku do ubiegłego roku, ilości odpadów wielkogabarytowych zbieranych w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz w ramach zbiórek objazdowych.

Tab. 6. Ilość odpadów powstających w procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania oraz pozostałości z sortowania odpadów odbieranych z terenu gmin, poddanych składowaniu w 2016 r.

Gmina	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadu [Mg]	Odpady poddane składowaniu w odniesieniu do masy odebranych zmieszanych odpadów [%]
Miasto Dzierżoniów	19 05 99	Inne niewymienione odpady (stabilizat)	1 118,48	10,1
Gmina Dzierżoniów	19 05 99		231,43	9,9
Miasto i Gmina Niemcza	19 05 99		168,43	10,2

Wykres 2. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01) odebranych z terenu gmin.

W Mieście Dzierżoniów nastąpił wzrost ilości odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, rok do roku, o 5,2 %. W Gminie Dzierżoniów utrzymuje się trend wzrostu ilości odbieranych odpadów, spowodowany prawdopodobnie mniejszym odpływem mieszkańców oraz zmniejszeniem ilości odpadów zagospodarowywanych przez mieszkańców na terenie nieruchomości. W Mieście i Gminie Niemcza przyrost ilości odbieranych odpadów uległ zmniejszeniu. Generalny wzrost ilości odebranych odpadów zmieszanych pokrywa się jednocześnie ze wzrostem ilości zebranych odpadów segregowanych o 6,8 %.

6. Ocena możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016 - 2022 gminy członkowskie związku wchodzi w skład południowego regionu gospodarki odpadami.

W 2016 r. zmieszane odpady komunalne (200301) odebrane z terenu Związku trafiały do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Bielawie, ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa - RIPOK.

Uchwała nr XXIX/935/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 grudnia 2016r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016-2022 (Dz. Urz. Woj. 2017.46 z dnia 4 stycznia 2017 r.) określa instalacje przewidziane do obsługi regionu południowego. Zdolności przerobowe instalacji RIPOK w Bielawie (obsługującej gminy członkowskie Związku) do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów instalacji, są wystarczające w stosunku do ilości odbieranych odpadów. Na terenie regionu południowego istnieją 2 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o statusie instalacji regionalnej, o łącznej wolnej pojemności – 1 829 758 m³. W związku z prognozowanym zmniejszeniem masy odpadów po przetworzeniu kierowanych do składowania m.in. w związku z podnoszeniem wydajności technologii przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, wolna pojemność składowisk pozwoli na składowanie pozostałości po przetworzeniu odpadów przez okres co najmniej 20 lat. (Źródło: WPGO na lata 2016-2022)

Tab. 7. Instalacje do przetwarzania odpadów w południowym regionie gospodarki odpadami wg. WPGO 2012

Rodzaj instalacji	Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych - RIPOK	Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionów - IZ
	Lokalizacja instalacji	
Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych – MBP	ul. Ceglana 10 58-260 Bielawa	
	Ścinawka Dolna 57-420 Radków	
	Zawiszów 5 58-100 Świdnica	
	ul. Beethovena 58-300 Wałbrzych	
Przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów – Kompostowania	ul. Ceglana 10 58-260 Bielawa	
	Ścinawka Dolna 57-420 Radków	
	Szalejów Górny 57-314 Szalejów Górny	
	Zawiszów 5 58-100 Świdnica	
Składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – Składowisko	Ścinawka Dolna 57-420 Radków	ul. Beethovena 58-300 Wałbrzych
	Zawiszów 5 58-100 Świdnica	

7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W roku 2016 na terenie Związku Gmin nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych z tytułu składowania, recyklingu czy odzysku odpadów komunalnych i z tego też tytułu nie poniesiono żadnych kosztów.

8. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Łączne koszty poniesione w związku z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych za 2016 rok, wyniosły dla:

Gminy Miejskiej Dzierżoniów – 3 638 771,66 zł brutto,

Gminy Dzierżoniów – 922 032,00 zł brutto,

Miasta i Gminy Niemcza – 569 751,64 zł brutto.

W 2014 r. przeprowadzono postępowania przetargowe na odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gmin członkowskich na lata 2015 – 2018. W związku ze wzrostem kosztów funkcjonowania systemu, wynikającym min. z większych kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów, konieczne było zwiększenie stawek opłat. Od 1 lutego 2015 r. stawki opłat za gospodarowanie odpadami wynoszą:

- 12,00 zł w przypadku, gdy odpady komunalne zbierane i odbierane są w sposób selektywny,
- 15,00 zł w przypadku nie prowadzenia selektywnej zbiórki.

9. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, osiągnięte przez gminy członkowskie w 2016 r.

Zapisy art. 3b oraz 3c Ustawy obligują gminy do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676), określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Poziom, który musiał zostać osiągnięty w roku 2016 wynosi 45%.

Tab. 8. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

	Wymagany poziom ograniczenia składowania %								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
	75	50	50	50	45	45	40	40	35
Osiągnięty poziom %									
Gmina Miejska Dzierżoniów	63	1	0	0	0				
Gmina Dzierżoniów	179	4	0	0	0				
Miasto i Gmina Niemcza	56	0	0	0	0				

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167), poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła, dla 2016 roku wynosi 18 %.

Tab. 9. Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła

	Wymagany poziom recyklingu %								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
	10	12	14	16	18	20	30	40	50
Osiągnięty poziom %									
Gmina Miejska Dzierżoniów	18	28	32	29	36				
Gmina Dzierżoniów	16	19	29	30	36				
Miasto i Gmina Niemcza	15	12	24	25	32				

Natomiast w stosunku do innych niż niebezpieczne odpadów budowlano i rozbiórkowych, wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, dla 2016 roku został określony na poziomie 42 %. Osiągnięty przez gminy członkowskie Związku poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami ww. frakcji odpadów wyniósł 100%.

Gminy członkowskie spełniają poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła. Należy dążyć do rozwoju systemu selektywnej zbiórki odpadów zawierających papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło, m.in. poprzez zwiększenie dostępności pojemników do selektywnej zbiórki, zwiększenie efektywności zbierania odpadów opakowaniowych od podmiotów gospodarczych oraz zwiększenia stopnia wydzielenia ww. frakcji odpadów w instalacji mechanicznego przetwarzania.